

הדן את חברו לכף זכות

1. נוסכת שבת | דף קכז עמוד ב

2. אליהו זוטא | טז

מעשה באדם אחד שירד מגליל עליון לעשות מלאכה אצל בעל הבית אחד בדרום. אמרו עליו על אותו בעל הבית שאע"פ שלא קרא ולא שנה מכל מקום היה אחד מאנשי מעשים טובים. והיה מטפיל אותו האיש את עצמו עם אותו בעל הבית אחד, ועשה אצלו מלאכה כל ימות השנה עד שהגיע ערב יום הכיפורים. כיון שהגיע ערב יום הכיפורים, אמר אותו האיש לבעל הבית שלו: תן לי שכרי שאלך לביתי ואפרנס את בני ביתי.

אמר לו: אין לי מעות שאתן לך.

והיה רואה תבואה בתוך ביתו, ואמר לו: תן לי תבואה.

אמר לו: אין לי תבואה.

והיה רואה בהמה בתוך ביתו, ואמר לו: תן לי בהמה.

ואמר לו: אין לי בהמה.

ת"ר הדן חבירו לכף זכות דנין אותו ומעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעה"ב אחד בדרום שלש שנים ערב יוה"כ אמר לו תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני אמר לו אין לי מעות אמר לו תן לי פירות אמר לו אין לי תן לי קרקע אין לי תן לי בהמה אין לי תן לי כרים וכסתות אין לי הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפחי נפש לאחר הרגל נטל בעה"ב שכרו בידו ועמו משוי ג' חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים והלך לו לביתו אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו אמר לו בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרת לי אין לי מעות במה חשדתני אמרת שמא פרקמטיא בזול נזדמנה לך ולקחת בהן ובשעה שאמרת לי תן לי בהמה ואמרת לי אין לי בהמה במה חשדתני אמרת שמא מושכרת ביד אחרים בשעה שאמרת לי תן לי קרקע ואמרת לי אין לי קרקע במה חשדתני אמרת שמא אינן מעושרות ובשעה שאמרת לי תן לי כרים וכסתות במה חשדתני אמרת שמא הקדיש כל נכסיו לשמים א"ל העבודה כך היה הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה וכשבאתי אצל חבירי בדרום התירו לי כל נדרי ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות. ת"ר מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת בת ישראל ולמלון השכיבה תחת מרגלותיו למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר (להן) בשעה שהשכבתיה תחת מרגלותי במה חשדתוני אמרנו שמא יש בנו תלמיד שאינו כדוק לרבי בשעה שירדת וטבלתי במה חשדתוני אמרנו שמא מפני טורח הדרך אירע קרי לרבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לכף זכות המקום ידין אתכם לכף זכות

3. נוסכת פסחים | דף כב עמ"ב

שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני היה דורש כל אתים שבתורה כיון שהגיע (דברים ו, יג) לאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתים שדרשת מה תהא עליהן אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אני מקבל שכר על הפרישה עד שבא ר"ע ודרש את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים

4. אורות הקודש | ג

5. שם

הסתכלות בצד הטוב

העין העליונה

כשמסתכלים באמת בצד הטוב של כל אחד ואחד, מתאהב האדם על הבריות בחוכה פנימית, ואיננו צריך להזדקק לשום אבק של חנופה. כי ההתענינות בצד הטוב, שהוא פוגש תמיד, מכסה ממנו באמת את כל הצדדים הרעים, וכסה קלון ערום.

עבודה גדולה ומאירה היא להסיר את הכעס מן הלב לגמרי, להביט על הכל בעין יפה, בחמלה של חסד, שאין לה גבול, להדמות לעין העליונה, עינא עלאה, עינא דכולא חיורא...